

Joutsenmerkin myöntämisperusteet

Päivittäistavarakaupat

Versio 1.6

15. kesäkuuta 2003 – 31. maaliskuuta 2012

Tulevaisuuden tekijä

Sisällysluettelo

Päivittäistavarakaupat 079, versio 1.6, 20. elokuuta 2010

Mikä on Joutsenmerkitty päivittäistavarakauppa?	1
Miksi Joutsenmerkki?	1
Mitä tämä asiakirja sisältää?	1
Mitkä kaupat voivat saada Joutsenmerkin?	1
Miten haetaan?	2
Mitä joutsenmerkintään vaaditaan?	2
1. Ympäristövaatimukset	3
1.1 Kaupan kuvaus:	3
1.2 Valikoima – Peruskriteerit	4
1.3 Valikoima – Muut kriteerit	8
1.4 Energiankulutus	9
1.5 Pakkaukset ja jätehuolto	10
1.6 Kuljetus	12
1.7 Kylmälaitteet	13
1.8 Kulutustavarat kaupan omassa käytössä	14
2. Muut vaatimukset	16
2.1 Viranomaisten turvallisuutta, työympäristöä ja ulkoista ympäristöä koskevat vaatimukset	16
2.2 Ympäristö- ja laatuasioiden hallinta	16
2.3 Markkinointi	20
2.4 Kokonaispistemäärän yleiskatsaus, taulukko 4	20
Tarkastus	21
Rekisteröinti	21
Ympäristömerkin muoto	22
Myöntämisperusteiden voimassaoloaika	22
Tulevat kriteerit	23
Selitykset ja määritelmät	24

Liite 1	Kuljetussuunnitelmia koskeva vakuutus
Liite 2	Ympäristömerkittyjen päivittäistavarakauppojen markkinointi

Osoitteet

Pohjoismaiden ministerineuvosto päätti v. 1989 perustaa vapaaehtoisen ja positiivisen pohjoismaisen ympäristömerkin - Joutsenmerkin. Toimintaa valvoo jokaisessa pohjoismaassa kyseisen maan hallitus. Lisätietoja löytyy kotisivuiltamme.

Tanska

Miljømærkesekretariatet
Dansk Standard
Kollegievej 6
DK-2920 CHARLOTTENLUND
Tel: +45 72 300 450
Fax: +45 72 300 451
www.ecolabel.dk
info@ecolabel.dk

Suomi

SFS-Ympäristömerkintä
PL 116
FIN-00241 HELSINKI
Puh. +358 9 1499 331
Fax. +358 9 1499 3320
email. joutsen@sfs.fi
www.sfs.fi/ymparist

Norja

Stiftelsen Miljømerking i Norge
Tordenskiolds gate 6B
NO-0160 OSLO
Tel: +47 24 14 46 00
Fax: +47 24 14 46 01
www.ecolabel.no
info@ecolabel.no

Ruotsi

SIS Miljömärkning AB
SE- 118 80 STOCKHOLM
Puh. +46 8 55 55 24 00
Fax. +46 8 55 55 24 01
email. svanen@ecolabel.se
www.svanen.nu

Islanti

Hollustuvernd rikisins
Box 8080
IS-128 REYKJAVIK
Puh. +354 5 851 000
Fax. +354 5 851 010
email. sigrung@hollver.is
www.hollver.is

Tätä asiakirjaa saa kopioida vain kokonaisuudessaan tekemättä siihen muutoksia. Asiakirjan tekstiä saa lainata vain, jos sen laatija Pohjoismaainen ympäristömerkintä mainitaan.

Käännös tanskankielisestä asiakirjasta: ”Svanmærkning af Dagligvarebutikker”. Ristiriitatapauksissa pätee alkuperäinen teksti.

Mikä on Joutsenmerkitty päivittäistavarakauppa?

Päivittäistavarakaupoille myönnetty Pohjoismainen Ympäristömerkki eli Joutsenmerkki tarkoittaa, että yritys ottaa ympäristön huomioon kokonaisvaltaisesti. Se tarkoittaa henkilöstön sitoutumista ja kaupan hoitoon sekä tuotteiden hankintaan liittyviä pitkän tähtäimen päätöksiä. Se tarkoittaa resurssien tehokasta käyttöä ja pienempää ympäristönkuormitusta kaupan päivittäisessä toiminnassa.

Sellaisen kaupan henkilökunta, jolle myönnetään Joutsenmerkki, tarkkailee mm. energiankulutusta.

Joutsenmerkitty kauppa täyttää ympäristövaatimukset mm. tuotevalikoimissa, energiankulutuksessa, pakkauksissa, jätehuollossa, kuljetuksissa ja kulutustavaroissa.

Kaupat voivat hyödyntää Joutsenmerkkivaatimuksia ohjeistuksena ohjata kehitystä kohti ekologisesti kestävää yhteiskuntaa.

Miksi Joutsenmerkki?

- Kauppa saa käyttää Joutsenmerkkilogoja markkinoinnissaan. Joutsenmerkki on erittäin tunnettu ja uskottava Pohjoismaissa.
- Joutsenmerkki on kustannustehokas ja yksinkertainen tapa viestiä asiakkaille ja toimittajille ympäristön huomioimisesta.
- Sopeuttamalla kaupan toimintaa ympäristövaatimukseen on mahdollista vähentää kuluja esim. vähentämällä energiankulutusta sekä pakkaus- ja jätemääriä.
- Myös tulevia ympäristövaatimuksia voidaan ennakoida
- Ympäristökysymykset saattavat olla mutkikkaita ja perehtyminen niihin voi viedä paljon aikaa. Joutsenmerkintä on helppo tapa ottaa ympäristö huomioon.
- Joutsenmerkintä sisältää ympäristövaatimusten lisäksi myös laatuvaatimuksia. Joutsenmerkkilupaa voidaan pitää myös laatuleimana.

Mitä tämä asiakirja sisältää?

Tämä asiakirja sisältää päivittäistavarakauppojen joutsenmerkinnän kriteerit. Tärkeimmät vaatimukset käsittelevät kaupan valikoimaa ja energiankulutusta. Lisäksi asiakirja sisältää pakkausta, jätehuoltoa, kuljetusta, kylmälaitteita, kulutustavaroita, kaupan laatutasoa ja kaupan ympäristö- ja laadunvarmistuksen valvontaa koskevat vaatimukset. Vaatimusten perusteet ja tausta löytyvät taustamuistiosta, joka on saatavissa SFS- ympäristömerkinnästä.

Mitkä kaupat voivat saada Joutsenmerkin?

Joutsenmerkki voidaan hakemuksesta myöntää vaatimukset täyttävälle, monipuolisen tuotevalikoiman omaaville päivittäistavarakaupoille, valtaosa tavaroista on yksityistalouksien päivittäistavaroita. Valtaosa tarkoittaa tässä yli 50 % kaupan vuotuisesta keskimääräisestä liikevaihdosta.

Kappaleessa 1.2 on kerrottu tarkemmin tuotevalikoimavaatimukset, miten kauppa voidaan määritellä "päivittäistavarakaupaksi".

Sekä tavalliset yksittäiset kaupat että Internetin kaupat voidaan joutsenmerkitä. Myös kauppa-autot voivat saada ympäristömerkin, jos kauppa-auton polttoaineenkulutus ei perustu fossiilisiin polttoaineisiin.

Miten haetaan?

Hakemus lähetetään Suomessa SFS-Ympäristömerkintään. Hakemus koostuu hakemuslomakkeesta ja kirjallisesta dokumentaatiosta, joka osoittaa että kauppa täyttää vaatimukset. Tätä asiakirjaa voidaan käyttää tarkastustaulukkona. On tärkeää, että myös hakija säilyttää asiakirjojen kopiot.

Mitä joutsenmerkintään vaaditaan?

Saadakseen Joutsenmerkin, kaupan on täytettävä tietyt vaatimukset. Vaatimukset on merkitty "O":lla, "P":llä tai "M":llä ja lisäksi numerolla.

"O" vaatimus on pakollinen,

"P" vaatimus antaa pisteitä, mutta ei ole pakollinen ja

Vaatimus "M" tarkoittaa, että vaatimus on pakollinen ja koskee Ympäristön- ja laadunvarmistusta.

Kappaleessa 1.2 tuotevalikoimalle annetut pisteet on merkitty "vp":llä, koska tämän kappaleen pisteitä ei lasketa kokonaispistelaskuun.

Joutsenmerkin myöntämisehdot:

- Kaikkia tämän asiakirjan pakollisia vaatimuksia on noudatettava.
- 67 %:a pisteitä antavista kriteereistä on noudatettava, eli vähintään 38 yhteensä 57 kokonaispisteestä (p). Käytä taulukkoa 4 kokonaispistemäärän laskemiseen. Huomaa että kappaleessa 1.2 "Valikoima - peruskriteerit" on itsenäinen pistelasku (vp), jota ei lasketa mukaan kokonaispistelaskuun (p).
- Kappaleen 1.2 erillisiä valikoimavaatimuksia (tuotevalikoimapisteet vp) on noudatettava.
- Kaikkia ympäristöjohtamista koskevia vaatimuksia on noudatettava.
- Ympäristömerkintäsihteeristö tekee tarkastuskäynnin kaupassa.

Jokaisen vaatimuksen kohdalla on mainittava, noudatetaanko vaatimusta vai ei ja jokaisen vaatimuksen alla on symbolit, jotka kertovat miten hakijan on dokumentoitava vaatimus. Symbolit ovat:

liite

rutiini ympäristövalvonnassa

vaatimus tarkastetaan kaupassa

Dokumentointi on merkittävä numerolla, joka kirjoitetaan kohtaan "Liite no ____". Valmiita liitteitä ja lomakkeita voidaan myös täyttää ja käyttää dokumentointina. Liitteet 1 ja 2 ovat tämän asiakirjan lopussa. Niiden lisäksi on malleja, jotka ovat saatavissa ympäristömerkintäsihteeristöstä.

Huom.: Pohjoismainen ympäristömerkintä ratkaisee, täyttyykö vaatimukset.

1. Ympäristövaatimukset

1.1 Kaupan kuvaus:

Pakolliset vaatimukset – Kuvaus

01 Kaupan kuvaus

Kaupan toimintaa kuvattava seuraavasti:

- Kaupan (vakinaisten ja osa-aika-) työntekijöiden lukumäärä.
- Kaupan kokonaisbruttopinta-ala (m²). Bruttopinta-ala tarkoittaa kaikkia kauppaan liittyviä rakennuksia, myös varastoa, autotallia ja henkilöstötiloja.
- Kaupan sijainti. Onko kauppa taajamassa? Onko se erillinen rakennus vai osa suurempaa kiinteistöä, ja kuka siinä tapauksessa omistaa kiinteistön?
- Kauppatyyppi. Onko kauppa pienehkö päivittäistavara-kauppa, alennusmyymälä, valintamyymälä, supermarketti vai muu?
- Onko kaupassa lihatiski, leipätiski, kioski, kalatiski, herkkumyymälä tai muita erikoisyksiköitä?
- Kuuluuko kauppa kauppaketjuun tai konserniin? (Jos kuuluu, mihin?)
- Kaupan vuotuinen liikevaihto ilman ALV (euro), tuotekoodien lukumäärä sekä kaupan päivittäistavaramyynnin %-osuus suhteessa kokonaisynttiin.

Liikevaihto: Kaupan myyntitulot. Liikevaihto ilmoitetaan euroina ilman ALV.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Myymäläpäällikön allekirjoittama lyhyt kuvaus.

Liite nro _____

Tuotevalikoimapisteyden (vp) laskenta

Alla olevilla taulukoilla 1 ja 2 kaupan on laskettava tuotepisteet (vp). Mitä enemmän tuotepisteitä kauppa saa, sitä paremmin se tarjoaa asiakkailleen luomu- ja ympäristömerkittyjä tuotteita.

Jokaisesta tuoteryhmästä (Pk1-19) voi saada tietyn määrän tuotepisteitä sen mukaan, montako luomu- tai ympäristömerkittyä tuotetta kaupassa on kustakin ryhmästä. Ensin lasketaan kaupan tuoteryhmien lukumäärä ja sen jälkeen montako tuotepistettä kauppa saa jokaisesta yksittäisestä tuoteryhmästä.

Tarkista lopuksi kokonaispistemäärällä, noudattaako kauppa O2:ssa asetettuja raja-arvoja. Laskelma on liitettävä hakemukseen.

Huomaa että taulukoiden 1 ja 2 tuotepisteiden pistejärjestelmä ei ole osa tämän asiakirjan kokonaispistemäärää. Sen sijaan P1:ssä saadut pisteet on otettava mukaan kokonaispistemäärän laskentaan.

On mahdollista muuttaa kaupan valikoimaa, kunhan varmistetaan, että kaupan valikoiman kokonaistuotepistemäärän raja-arvoa noudatetaan O2:ssa. Kaupan on varmistettava tämä laatimalla yleiskatsaus valikoimasta kaksi kertaa vuodessa.

Tuote on tässä määritelty tuotenimen ja tuotekoodin mukaan. 2 erilaista tuotekoodia = 2 erilaista tuotetta. Tuotteen voi laskea mukaan vain kerran. Tuote, joka on merkitty sekä Reilun kaupan- että Luomumerkillä, esim. Krav saa pisteitä sekä kohdissa Pk 1-18 että kohdassa Pk 19. Esim. banaani joka on sekä KRAV- että Fair Trade -merkitty voi saada pisteitä sekä Pk 1:sta että Pk 19:sta.

Pistelasku laskettaessa kaupan luomuelintarvikkeita

Ota huomioon kaupassa olevien tuoteryhmien lukumäärä, ja montako tuotepistettä (vp) saadaan kustakin tuoteryhmästä.

Taulukko 1.

Tuotepisteiden laskenta, elintarvikkeet:

Kaupassa myydään:		Onko tuote-ryhmä kaupan valikoimissa(X)	Kaupan pisteet
Pk 1	Vihanneksia, tuoreita tai kuivattuja hedelmiä ja vihanneksia (ei palkokasveja), tuoremausteita: 5-10 luomutuotetta: 1 vp. 11-15 luomutuotetta: 2 vp. Yli 15 luomutuotetta: 3 vp.	☐	☐ p
PK 2	Kahvia, teetä ja kaakaota: 2-3 luomutuotetta: 1 vp. 4-5 luomutuotetta: 2 vp. Yli 5 luomutuotetta: 3 vp.	☐	☐ p
Pk 3	Makeisia, suklaata, jäätelöä, suklaata, sokeria ja hunajaa: 2-3 luomutuotetta: 1 vp. 4-5 luomutuotetta: 2 vp. Yli 5 luomutuotetta: 3 vp.	☐	☐ p
Pk 4	Kananmunia ja meijerituotteita (sisältäen juustoa ja voita): 3-5 luomutuotetta: 1 vp. 6-8 luomutuotetta: 2 vp. Yli 8 luomutuotetta: 3 vp.	☐	☐ p
Pk 5	Leipomotuotteita (sis. leivät, kakut, korput): 4-8 luomutuotetta: 1 vp. 9-12 luomutuotetta: 2 vp. Yli 12 luomutuotetta: 3 vp	☐	☐ p
Pk 6	Liha- ja kalatuotteita (ei leikkeleitä): 2-3 luomutuotetta: 1 vp. 4-5 luomutuotetta: 2 vp. Yli 5 luomutuotetta: 3 vp	☐	☐ p
Pk 7	Viljatuotteita, jauhoja, palkokasveja, riisiä, pastaa, tuorepasta, hiutaleet: 5-10 luomutuotetta: 1 vp. 11-15 luomutuotetta: 2 vp. Yli 15 luomutuotetta: 3 vp.	☐	☐ p
Pk 8	Leikkeleitä: maksapasteija, alatoopi, marmeladi, (ei meijerituotteita): 3-5 luomutuotetta: 1 vp. 6-8 luomutuotetta: 2 vp. Yli 8 luomutuotetta: 3 vp.	☐	☐ p
Pk 9	Säilyke-elintarvikkeita: 4-8 luomutuotetta: 1 vp. 9-12 luomutuotetta: 2 vp. Yli 12 luomutuotetta: 3 vp.	☐	☐ p
Pk 10	Mehua ja virvoitusjuomia, soijajuomia, riisijuomia, kaurajuomia, olutta: 4-8 luomutuotetta: 1vp. 9-12 luomutuotetta: 2 vp. Yli 12 luomutuotetta: 3 vp	☐	☐ p
Pk 11	Muita luomutuotteita, esim. kuivattuja mausteita, pakastevihanneksia, marjoja, ketsuppia: 3-5 luomutuotetta: 1 vp. 6-8 luomutuotetta: 2 vp. Yli 8 luomutuotetta: 3 vp.	☐	☐ p
Tuoteryhmien summa ja tuotepisteiden summa		☐	☐ p

Tuote, joka on merkitty sekä Reilun kaupan (FairTrade) että luomumerkillä (KRAV) voi saada pisteitä kohdissa Pk 1-18 sekä kohdassa Pk 19. Esim. banaani, joka sekä Fair Trade- että KRAV-merkitty, voi saada pisteitä Sekä kohdassa Pk 1 ja kohdassa Pk19.

Luomu- ja ympäristömerkityt tuotteet on määritetty kappaleessa "Sanojen selitykset ja määritelmät"

Pistelasku laskettaessa kaupan ympäristömerkittyjä tuotteita

Taulukko 2. Tuotepisteiden laskenta, tuotteet

Kaupassa myydään:

Pk 12	Kemiallisteknisiä tuotteita, puhdistusaineita: 7-14 kpl ympäristömerkittyä tuotetta: 1 vp. 15-19 tuotetta: 2 vp. yli 19 tuotetta: 3 vp.	<input type="text"/>	<input type="text" value="p"/>
Pk 13	Toimistotarvikkeita (paperia, kirjekuoria, piirustusvälineitä, kirjoitusvälineitä ym.) ja kalusteita: 2-3 kpl ympäristömerkittyä tai FSC-merkittyä tuotetta: 1 vp. 4-5 tuotetta: 2 vp. Yli 5 tuotetta: 3 vp.	<input type="text"/>	<input type="text" value="p"/>
Pk 14	Tekstiilejä ja kenkiä (tekstiileihin lasketaan vaatteet, vuodevaatteet jne. mutta ei nylonsukkia), jos kaupassa myydään ainoastaan nylonsukkia: 2-3 kpl ympäristömerkittyä tuotetta: 1 vp. 4-5 tuotetta: 2 vp. Yli 5 tuotetta: 3 vp	<input type="text"/>	<input type="text" value="p"/>
Pk 15	Taluspaperia, WC-paperia, serviettejä, ja hygieniatuotteita: 5-10 kpl ympäristömerkittyä tuotetta: 1 vp. 11-15 tuotetta: 2 vp. Yli 15 tuotetta: 3 vp.	<input type="text"/>	<input type="text" value="p"/>
Pk 16	Kertaparistoja tai ladattavia paristoja: 4-8 kpl ympäristömerkittyä paristoa: 1 vp. 9-12 tuotetta: 2 vp. Yli 12 tuotetta: 3 vp.	<input type="text"/>	<input type="text" value="p"/>
Pk 17	Valonlähteet: hehkulamput ja loisteputket: 2-3 kpl ympäristömerkittyä/ energialuokan A tai B valonlähdeä: 1 vp. 4-5 tuotetta: 2 vp. Yli 5 tuotetta: 3 vp.	<input type="text"/>	<input type="text" value="p"/>
Pk 18	Muita ympäristömerkittyjä tuotteita, esim. pullamuotteja, leivinpaperit, kahvisuodattimet: 3-5 kpl ympäristömerkittyä tuotetta: 1 vp. 6-8 tuotetta: 2 vp. Yli 8 tuotetta: 3 vp.	<input type="text"/>	<input type="text" value="p"/>
Pk 19	Reilun kaupan tuotteita, esim. kahvi, tee, suklaa, banaanit, avokado: 2-3 kpl reilun kaupan tuotetta: 1 vp. 4-5 tuotetta: 2 vp. Yli 5 tuotetta: 3 vp	<input type="text"/>	<input type="text" value="p"/>

Tuoteryhmien summa ja tuotepisteiden summa:

Siirrä summat taulukosta 1 ja 2:

Kemiallistekniset tuotteet: Puhdistusaineet, talouskemikaalit ja kosmetiikka.

Reilun kaupan tuotteet: Tuotteet, jotka on sertifioitu Fairtrade Labelling Organisation (FLO):n kehittämien standardien mukaan. Tarkemmat tiedot tästä löytyvät osoitteesta www.fairtrade.net.

Tuote, joka on sekä Reilun kaupan (Fair Trade)- että luomumerkitty, Esim. KRAV, voi saada pisteitä kohdasta Pk11 ja Pk19.

Pakolliset vaatimukset – tuotepisteet

02 Tuotepisteiden lukumäärä (vp)

Alla olevasta taulukosta 3 ilmenee, montako tuotepistettä kauppojen on vähintään saatava valikoimastaan saadakseen Joutsenmerkin. Tarkista tuoteryhmien lukumäärä taulukoiden 1 ja 2 tuotepistesumman perusteella, täyttääkö kauppa raja-arvot.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Vaatus riippuu kaupan kokonaisliikevaihdosta ja siitä, montako tuoteryhmää (19:sta) kaupassa on. Saavuttaakseen raja-arvon on pienen kaupan, jolla on vähän tuoteryhmiä, saatava vähemmän pisteitä kuin suuren kaupan, jolla on suuri liikevaihto ja paljon tuoteryhmiä.

Taulukko 3. Tuotepisteet (vp) jotka kaupan on vähintään saatava valikoimastaan.

Kaupan vuotuinen nettoliikevaihto euroissa (ilman ALV)

Kaupan tuoteryhmien lukumäärä	0-1 miljoonaa €	>1-3 miljoonaa €	>3-6 miljoonaa €	>6-15 miljoonaa €	>15-25 miljoonaa €	Yli 25 miljoonaa €
9-12 Pk	10 vp	14 vp	18 vp	22 vp	26 vp	30 vp
13-16 Pk	16 vp	20 vp	24 vp	28 vp	32 vp	34 vp
17-19 Pk	20 vp	24 vp	28 vp	32 vp	36 vp	40 vp

Kaupan vuotuinen nettoliikevaihto euroissa (ilman ALV)

Tuoteryhmistä Pk1-19 (lukuun ottamatta Pk11 ja Pk18) kaupan valikoimassa on oltava vähintään 9.

Tuoteryhmistä on oltava vähintään 5 elintarvikeryhmää.

Yleiskatsaus kaupan luomu- ja ympäristömerkittyihin tuotteisiin, katso myös M7. Liite nro _____

03 Luomu- tai ympäristömerkityt tuotteet

Kyllä Ei

Vähintään 70 %:ssa yllä mainituista tuoteryhmistä kaupassa on oltava vähintään yksi luomu- tai ympäristömerkitty tuote.

Katso 02

1.3 Valikoima – Muut kriteerit

Pakolliset vaatimukset

04 Merkintä luomu- ja ympäristömerkkituotteista

Tuotteessa tai sen yhteydessä on oltava selvä maininta tai kyltti, josta ilmenee, että tuote on luomu- tai ympäristömerkitty.

- Lyhyt kuvaus miten on merkitty onko tuote luomu- tai ympäristömerkitty

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Liite nro. _____

Pisteitä antavat kriteerit - valikoima

P1 Tuotepisteet

Ylittävätkö kaupan kokonaistuotepisteet taulukon 2 raja-arvon vähintään 8 pisteellä: 3 p

Ylittävätkö kaupan kokonaistuotepisteet taulukon 2 raja-arvon 4-7 pisteellä: 2 p

Ylittävätkö kaupan kokonaistuotepisteet taulukon 2 raja-arvon 2-3 pisteellä: 1 p

Saadut pisteet

_____ p

- Katso 02

P2 Aktiivinen kloori

Kaupassa ei myydä tuotteita jotka sisältävät enempää kuin 0,5 % aktiivista klooria (esimerkkejä: pesuaineet ja puhdistusaineet, esim. Klorin): 1 p

Saadut pisteet

_____ p

- Kaupan ostopolitiikka, katso myös M6

Liite nro. _____

P3 Torjunta-aineet

Kaupassa ei myydä kodin ja puutarhan hyönteisten ja rikkaruohon torjuntaan tarkoitettuja aineita: 1 p

Saadut pisteet

_____ p

Poikkeuksena ovat torjunta-aineet, jotka on tarkoitettu sammaleen ja hyttysten torjuntaan.

- Katso P2

P4 PVC

Kaupassa ei myydä seuraavia PVC:tä sisältäviä tuotteita: sadevaatteet, kumisaappaat, kertakäyttöhansikkaat, muovipussit, kertakäyttöiset ruokailuvälineet, kertakäyttöastiat/-purkit: 1 p

Saadut pisteet

_____ p

- Katso P2

1.4 Energiankulutus

Pakolliset vaatimukset

05 Energiankulutus

Kauppan on ilmoitettava vuotuinen kokonaiskulutuksensa jaettuna sähköön ja lämmitykseen

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

- Dokumentointi (esimerkiksi lasku), josta ilmenee energian kokonaiskulutus jaettuna lämmitykseen ja sähköön. Jos kauppaa koskevaa dokumentointia ei ole (koska kauppa esimerkiksi kuuluu ostoskeskukseen), kauppa voi laskea oman osuutensa (prosentteina) kiinteistön energian kokonaiskulutuksesta. Mukaan on myös liitettävä kuvaus siitä, miten laskelma on suoritettu.

Liite nro. _____

Pisteitä antavat kriteerit - valaistus

P5 Valaistus

Jos yli 80 % (laskettuna valonlähteiden lukumäärän perusteella) kaupan sisävalaistuksesta on Energialuokan A tai B valaisimia: 3 p

Saadut pisteet:

_____ p

Jos 40-80 % (laskettuna valaisimien lukumäärän perusteella) kaupan sisävalaistuksesta on Energialuokan A tai B valaisimia: 2 p

Energialuokka A ja B: Energiamerkkiluokittelu, EU-komission direktiivi 98/11/EF, 27.1. 1998

- Sisävalaisimien yleiskatsaus

Liite nro. _____

Pisteitä antavat kriteerit - ilmanvaihto, lämpö, jäähdytys

P6 Ilmanvaihdon ohjausjärjestelmä

Ilmanvaihdosta yli 80 %:lla (mitattuna suhteessa tehoon) on aikaohjaus tai muu tarveohjaus (myös kierrosnopeuden ohjaus): 2 p

Saadut pisteet:

_____ p

Jos ilmanvaihdosta 40-80 %:lla (mitattuna suhteessa tehoon) on aikaohjaus tai muu tarveohjaus: 1 p

Kaupassa on mekaaninen (ei koneellinen) ilmanvaihto: 1 p

- Ilmanvaihdon ohjausjärjestelmien kuvaus sekä laskelma, josta ilmenee mikä on ilmanvaihdon tarveohjauksen osuus. Laskelmassa ilmanvaihdon mittana voi olla teho tai ilmamäärä. Vaihtoehtoisesti kiinteistön omistajan tai hoitajan tai ilmanvaihtojärjestelmän huoltoyhtiön kirjallinen lausunto.

Liite nro. _____

P7 Ilmanvaihdon lämmön talteenotto

Ilmanvaihdosta yli 80 %:lla on lämmön talteenotto: 2 p

Saadut pisteet:

_____ p

Kaupassa on mekaaninen (ei koneellinen) ilmanvaihto: 1 p

- Ilmanvaihdon lämmön talteenoton kuvaus. Vaihtoehtoisesti kiinteistön omistajan tai hoitajan tai ilmanvaihtojärjestelmän huoltoyhtiön kirjallinen lausunto.

Liite nro. _____

P8 Kylmälaitteet

Kylmälaitteet yli 80 %:lla on lämmön talteenotto: 3 p

Kylmälaitteet 50-80 %:lla on lämmön talteenotto: 2 p

Kylmälaitteet 30-49 %:lla on lämmön talteenotto: 1 p

Saadut pisteet:

_____ p

Lämmön talteenotto mitataan asennetun tehon mukaan

- Kylmälaitteiden lämmön talteenoton kuvaus. Vaihtoehtoisesti kylmäjärjestelmän huoltoyhtiön kirjallinen lausunto.

Liite nro. _____

Pisteitä antavat kriteerit - energialähteet

P9 Lämmitys

Jos yli 90 % kaupan lämmityksestä (ostettu energia vuoden keskiarvona (kWh)) tulee kaukolämmöstä jota tuotetaan lämpövoimalaitoksissa (joilla on lämmön ja sähkön yhteistuotanto). Vaihtoehtoisesti käytetään polttoaineena yli 60 % uusiutuvia energialähteitä: 1 p

Jos kauppa ei käytä kaukolämpöä, vaan erillistä lämmitystä, ja käyttää vähintään 60 % energiaa uusiutuvista energialähteistä: 1 p

Uusiutuvat energialähteet ovat energialähteitä jotka voivat uusiutua 100 vuoden kuluessa. Esimerkkejä näistä ovat aurinkoenergia, tuulienergia, aaltoenergia, vesivoima ja biopolttoaineet. Ydinvoimaa ei pidetä uusiutuvana energialähteenä.

Energiatoimittajan antama kuvaus.

Saadut pisteet:

_____ p

Liite nro. _____

P10 Sähkö

Jos yli 90 % kaupan sähköstä tulee uusiutuvista energialähteistä: 3 p

Jos 50-90 % kaupan sähköstä tulee uusiutuvista energialähteistä: 2 p

Jos 10-49 % kaupan sähköstä tulee uusiutuvista energialähteistä: 1 p

Lasketaan vuoden keskiarvona

Uusiutuvat energialähteet ovat energialähteitä jotka voivat uusiutua 100 vuoden kuluessa. Esimerkkejä näistä ovat aurinkoenergia, tuulienergia, aaltoenergia, vesivoima ja biopolttoaineet. Ydinvoimaa ei pidetä uusiutuvana energialähteenä.

Energiatoimittajan antama kuvaus.

Saadut pisteet:

_____ p

Liite nro. _____

1.5 Pakkaukset ja jätehuolto

Pakolliset vaatimukset

06 PVC

Pakkaukseen tarkoitettu muovi, jota käytetään kaupassa tai kauppaketjun omissa tavaramerkeissä, ei saa olla PVC:tä.

Omat tavaramerkit: Päivittäistavara-kaupan/ketjun valmistamat tai valmistuttamat tuotteet, joita myydään kaupan/ketjun omalla nimellä/tavaramerkillä kaupassa/ketjun omissa kaupoissa.

PVC-kalvoa voidaan käyttää lämpimien ruokien, kalan, lihan ja juuston pakkauksiin seuraavalla ehdolla:

- Käytettävä PVC-muovi ei sisällä ftalaatteja

Toimittajan vakuutus tai tuotekuvaus.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Liite nro. _____

- 07 Kierrätys** Täyttyykö vaatimus?
Kyllä Ei
- Vähintään 65 % kaupan kaikista jätteistä (mitattuna painona), mukaan lukien kaupan saamat kuljetusjätteet ja palautuspakkaukset, on kierrätettävä. Vaihtoehtoisesti jätemäärän, jota ei kierrätetä, on oltava pienempi kuin 7.500 kg myytyä miljoonaa euroa kohti (ilman ALV).
- Pakkaukseksi katsotaan esim. lavat ja astiat muttei rullakkoja eikä rullakontteja. Asiakkaiden panttipullot ja panttiastiat eivät myöskään kuulu pakkauksiin.
- Kierrätys määritellään tässä materiaalien ja raaka-aineiden uusiokäyttönä, hyötykäyttönä tai uudelleenkäyttönä, mukaan lukien kompostointi, orgaanisten jätteiden hyödyntäminen biokaasun ja palautuspakkauksien tuotantoon. Ei polttoa (poikkeuksena puusta valmistetut kuljetuspakkaukset).
- Selvitys kokonaisjätemääristä sekä kierrättämättömistä jätemääristä ja lyhyt mittausten menetelmän kuvaus, katso myös M7. Liite nro. _____
- 08 Vaaralliset jätteet** Täyttyykö vaatimus?
Kyllä Ei
- Vaaralliset jätteet ja erikoisjätteet (hehkulamput, loisteputket, liuottimet, öljyjäämät, ruoanlaittorasvat, elektroniset laitteet, poistettavat tuotteet ym.) on käsiteltävä niin, että ne eivät vahingoita ympäristöä.
- Jätteenkäsittelyn kuvaus sekä lasku tai jätteiden hakijan ja vastaanottajan todistus. Liite nro. _____
- 09 Jätteiden lajittelu** Täyttyykö vaatimus?
Kyllä Ei
- Jätteet on lajiteltava kunnan tai vastuussa olevien tuottajien/tuottajajärjestöjen osoittamiin ryhmiin - kuitenkin vähintään neljään seuraavista jakeista: pehmyt muovi, kovamuovi, paperi, pahvi, puu, kartonki, metalli, värillinen lasi, väritön lasi, paristot, biojäte, energiajäte ja sekajäte.
- Jätteiden lajittelun kuvaus sekä lasku tai jätteiden hakijan ja vastaanottajanvakuutus. Liite nro. _____
- 010 Kierrätysjärjestelmä** Täyttyykö vaatimus?
Kyllä Ei
- Kaupan on noudatettava kansallisia sääntöjä, lakeja ja/tai toimialakohtaisia sopimuksia tuotteiden ja pakkauksien kierrätysjärjestelmistä.
- Kierrätysjärjestelmän kuvaus johon kauppa osallistuu. Liite nro. _____
- 011 Asiakasneuvonta (Mihin asiakkaan jätteet voidaan toimittaa)** Kyllä Ei
- Kaupan on, kaupassa olevilla seinäilmoituksilla tai esitteillä, neuvottava asiakasta siitä, mihin jätteet voidaan toimittaa kierrätykseen, esim. lähimmän kierrätyspisteen sijainti.
- Tiedotteessa olevien jäteryhmien on oltava samat kuin kappaleessa P13.
- Asiakastiedotteen kopio Liite nro. _____
- Pisteitä antavat kriteerit - jätemäärät**
- P11 Kierrättämätön jätemäärä** Saadut pisteet:
Kierrättämätön jätemäärä on <2.800 kg/myyty miljoonaa euroa: 6 p
Kierrättämätön jätemäärä on 2.800-4.899 kg/myyty miljoonaa euroa: 4 p
Kierrättämätön jätemäärä on 4.900-7.000 kg/myyty miljoonaa euroa: 2 p
_____ p
- Katso 07

P12 Jätteiden lajittelu

Kappaleessa O9 olevan jätteiden lajittelua neljään jakeeseen koskevan vaatimuksen lisäksi annetaan 1 p jokaisesta ylimääräisestä ryhmästä, joka syntypaikka lajitellaan ja kierrätetään, korkeintaan 3 p

Jäteryhvät ovat: pehmyt muovi, kovamuovi, paperi, pahvi, puu, kartonki, metalli, värillinen lasi, väritön lasi, paristot, biojäte, energiajäte ja sekajäte.

Katso O9.

Saadut pisteet:

_____ p

P13 Jätteiden vastaanottopalvelu kaupassa

Jos kauppa tarjoaa asiakkailleen kierrätykseen toimitettavien jätteiden vastaanottoa kaupassa tai välittömässä läheisyydessä kahdelle tai useammalle alla mainituista ryhmistä: 2 p

Jos kauppa tarjoaa asiakkailleen kierrätykseen toimitettavien jätteiden vastaanottoa yhdelle alla mainituista ryhmistä: 1 p

Ryhvät ovat: muovi, paperi, pahvi, kartonki, metalli, värillinen lasi, väritön lasi ja paristot.

Kaupan asiakkailleen tarjoaman vastaanottopalvelun kuvaus.

Saadut pisteet:

_____ p

Liite nro. _____

1.6 Kuljetus

Pakolliset vaatimukset

Täyttyykö vaatimus?

O12 Kuljetukset

Kaupan omille ajoneuvoille, joita käytetään tavarakuljetuksiin (ei koske työsuhteautoja) on laadittava:

- Kuljettajien koulutussuunnitelma.
Koulutussuunnitelman on vähintään annettava kuljettajille tietoa ja motivaatiota välttää pitempiä tyhjääntä ja kuluttaa vähemmän polttoainetta hallitulla kiihdytyksellä ja jarrutuksella (moottorilla). Ns. Ecodriving.
- Suunnitelma kuljetusvälineen säännöllisestä huollosta.
- Suunnitelma ajosuunnittelusta (logistiikkasuunnittelusta) ja sen sovittamisesta mahdolliseen tavarantoimitukseen.
- Suuntaviivat kaupan kuljetusliikkeiden uusien kuljetusvälineiden, renkaiden ja kylmäaineen hankinnasta, joissa mahdollisuuksien mukaan annetaan etusija pienelle polttoaineenkulutukselle, uusiutuvalle polttoaineelle ja ympäristömerkityille renkailla.
- Suunnitelma kapasiteettikäytöstä tavaravolyymissä suhteessa ajoneuvon suurimpaan tilavuus-/painokapasiteettiin (%).

Yllä mainittujen kuvaus (käytä liitettä 1). ISO 14001 ja EMAS voivat olla dokumentaationa, jos yllä mainitut suunnitelmat on sisällytetty näihin ympäristöjohtamisjärjestelmiin.

Liite nro. _____

Pisteetyt vaatimukset – kuljetukset

P14 Vastaostetut ajoneuvot

Jos kolmesta suurimmasta kuljetusliikkeestä kahden vastaostetut ajoneuvot noudattavat EuroNorm IV: 2 p
Jos kolmesta suurimmasta kuljetusliikkeestä yhden vastaostetut ajoneuvot noudattavat EuroNorm IV: 1 p

Vaatus koskee kolmea tilavuuden tai painon perusteella suurinta kuljetusliikettä, jotka toimittavat tavaraa varastosta kauppaan, sekä myös mahdollisen kauppaketjun omia ajoneuvoja.

EuroNormin kuvaus: <http://www.dieselnorm.com/standards/eu/hd.html>

Kuljetusliikkeen ostotoimenpiteiden kuvaus, katso liite 1.

Saadut pisteet:

_____ p

Liite nro. _____

P15 Kuljetusliikkeet

Jos kolme suurinta kuljetusliikettä noudattavat kohdan O12 vaatimuksia: 3 p

Jos kolmesta suurimmasta kuljetusliikkeestä kaksi noudattaa kohdan O12 vaatimuksia: 2 p

Jos kolmesta suurimmasta kuljetusliikkeestä yksi noudattaa kohdan O12 vaatimuksia: 1 p

Kuljetukset koskevat tavaroita varastosta kauppaan sekä mahdollisen kauppaketjun omia ajoneuvoja.

Yllä mainittujen kuvaus (käytä liitettä 1). ISO 14001 ja EMAS voivat olla dokumentaationa, jos yllä mainitut suunnitelmat on sisällytetty näihin ympäristöjohtamisjärjestelmiin.

Saadut pisteet:

_____ p

Liite nro. _____

P16

Dieselkuorma-autot

Kolmen suurimman kuljetusliikkeen dieselkuorma-autoista (jotka toimittavat tavaraa kauppaan) yli 90 % täyttää Euro Norm 3 vaatimukset tai autoilla on hiukkassuodatin: 3 p

Kolmen suurimman kuljetusliikkeen dieselkuorma-autoista (jotka toimittavat tavaraa kauppaan) 50-90 % täyttää Euro Norm 3 vaatimukset tai autoilla on hiukkassuodatin: 2 p

Saadut pisteet:

_____ p

Kuljetusliikkeiden antama lasku tai todistus.

Liite nro. _____

1.7 Kylmälaitteet

Pakolliset vaatimukset

013 Peittäminen ja sulkeminen

Kiinteät kylmälaitteet on peitettävä tai suljettava aukioloajan jälkeen, jos laitteiden rakenne mahdollistaa tämän.

Kylmähuoneiden ilmaverhot lasketaan peittämiseksi.

Esittelykylmätiskit ja –kalusteet (kalusteet omalla kylmäkompressorilla) eivät sisälly vaatimukseen.

Peittämisen tai sulkemisen kuvaus.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Liite nro. _____

014 Kylmäaineet

CFC:tä ei saa käyttää kylmälaitteissa kylmäaineena.

Valmistajan laatima kylmäaineraportti tai kylmälaitteiden tekniset tuotekuvaukset, joissa mainitaan käytettyjen kylmäaineiden määrä ja tyyppi.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Liite nro. _____

015 Laitteiden hävittäminen Täyttykö vaatimus?
Kyllä Ei

Jos kylmälaitteiden eristykseen (CFC ja HFCF) on aiemmin käytetty otsonituhopotentiaalin omaavia eristemateriaaleja (vaahdotusaineita), laite on hävitettävä siten, että ympäristöön ei pääse otsonituhopotentiaalin omaavia aineita.

Jätteiden käsittelijän dokumentaatio vaahdotusaineiden hävittämisestä. Liite nro. _____

016 Vuotoprosentti Täyttykö vaatimus?
Kyllä Ei

Normaalikäytössä kylmälaitteiden kylmäaineiden vuotoprosentti saa olla enintään 5 %.

Valtuutetun tarkastajan laatima raportti tai vakuutus. Liite nro. _____

Pisteitä antavat kriteerit – Kylmälaitteet

P17 Kylmäaineet Saadut pisteet:
Yli 50 % kylmälaitteiden kylmäaineista on HC:tä (metaania, propaania, butaania jne.) ja/tai NH₃, CO₂ ym. luonnollisia kylmäaineita: 2 p
_____ p

Yli 90 % kylmäaineista on HFC: 1 p
 Valmistajan laatima kylmäaineraportti tai vakuutus tai tuoteseloste. Liite nro. _____

P18 Vuotoprosentti Saadut pisteet:
Kylmälaitteiden keskimääräinen vuotoprosentti tavallisessa käytössä on: 0-1 %: 3 p.
_____ p

Kylmälaitteiden keskimääräinen vuotoprosentti tavallisessa käytössä on: >1-3 %: 2 p.
 Valtuutetun tarkastajan laatima raportti tai vakuutus. Liite nro. _____

P19 Peittäminen ja sulkeminen Saadut pisteet:
Vähintään 60 % (mitattuna asennetun tehon mukaan) kiinteistä kylmälaitteista on aukioloaikana peitettynä tai suljettuna: 2 p
_____ p

20-59 % kiinteistä kylmälaitteista on aukioloaikana peitettynä tai suljettuna: 1 p
Jäähdytysuoneet sisältyvät tähän vaatimukseen, jos ne ovat avoinna kaupan asiakkaille ja ovat suljettuja ovilla tai ilmaverhoilla.
 Peittämisen tai sulkemisen kuvaus. Liite nro. _____

1.8 Kulutustavarat kaupan omassa käytössä

Pakolliset vaatimukset

017 Ympäristömerkityt tuotteet Täyttykö vaatimus?
Kyllä Ei

Kaupassa ja kaupan tiloissa käytettävien saippuan, sampoon, wc-paperin, talouspaperin ja puhdistusaineiden on oltava ympäristömerkittyjä lukuun ottamatta niiden paikkojen puhdistusaineita, joissa viranomaisten määräysten mukaan on käytettävä desinfiioivia aineita.

Puhdistusaineisiin luetaan sellaiset tuotteet, jotka voidaan Joutsenmerkitä Puhdistusaineiden Joutsenmerkkikriteereiden mukaan. Astianpesuaineita ja pyykinpesuaineita ei lueta puhdistusaineisiin.
Vaatimus ei ole voimassa, jos mainittuja tuotteita ei ole saatavilla.
 Käytettyjen tuotteiden selvitys tai lasku. Liite nro. _____

018 Puhdistusaineet

Aktiivista klooria sisältäviä puhdistusaineita (esim. Klorin) ei saa käyttää.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

- Kaupan ostopolitiikka, katso myös M6.

Liite nro. _____

Pisteitä antavat kriteerit – kulutustavarat**P20 Kuivat puhdistusmenetelmät**

Jos kuivat puhdistusmenetelmät (mikrokuituliinoilla) on otettu käyttöön niissä paikoissa, joissa hygienianäkökohdat sallivat ne (esim. konttori, varasto) : 1 p

Saadut pisteet:

_____ p

- Puhdistusmenetelmien kuvaus.

Liite nro. _____

P21 Konttorikoneet

Jos vähintään 50 % kaupan konttorikoneiden (pc:t, näytöt, faksit, kopiokoneet, tulostimet) lukumäärästä on ympäristömerkitty (tai varustettu virallisella energiamerkillä kuten Energy Star): 2 p

Saadut pisteet:

_____ p

Laitteet kuten kassakoneet ja vaa'at eivät sisälly tähän.

- Lasku tai tuotekuvaus

Liite nro. _____

P22 Kalusteet, kulutustavarat ja palvelut

Ympäristömerkityt kalusteet, kulutustavarat tai palvelut jotka on ostettu vähintään 10 %:iin (ostohinnan mukaan) kaupan tarpeen osuudesta antavat kukin 1 p, enintään yhteensä 4 p.

Saadut pisteet:

_____ p

On hankittu:

Tavaramerkki:

Missä käytetään:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Esimerkiksi käsiastianpesuaineet, huonekalut, tulostinkasetit, kopiopaperit, kirjekuoret, muistilehtiöt, kassakoneen paperirullat, kynät, tv-laitteet, valokuvauspalvelut, pesulapalvelut, hotelli- ja siivouspalvelut voivat antaa pisteitä. Reilun kaupan tuotteet saavat myös pisteitä. Kohdissa O17, P21 ja P23 kuvatut tuotteet eivät sisälly tähän.

- Lasku, ostopolitiikka tai tuotekuvaus

Liite nro. _____

P23 Mainospainotuotteet

90 % (tuotantokustannusten tai painon mukaan) kaupan kaikista omista mainospainotuotteista on ympäristömerkitty: 3 p

Saadut pisteet:

_____ p

50-89 % (tuotantokustannusten tai painon mukaan) kaupan kaikista omista mainospainotuotteista on ympäristömerkitty: 1 p

Vaatimus koskee myös kaupakäytön lähettämiä mainospainotuotteita, jos mainostetaan kaupan valikoimaan kuuluvia tuotteita. Kaupan mainos, joka on osa sanomalehden sisältöä ei kuulu vaatimukseen.

- Ympäristömerkittyjen painotuotteiden yleiskatsaus ja esimerkki mainospainotuotteesta.

Liite nro. _____

2. Muut vaatimukset

2.1 Viranomaisten turvallisuutta, työympäristöä ja ulkoista ympäristöä koskevat vaatimukset

Pakolliset vaatimukset

019 Viranomaisvaatimukset

Joutsenmerkkiluvan haltija vastaa siitä, että kauppa noudattaa kaikkia vaatimuksia, lakeja ja sääntöjä, jotka koskevat kyseisessä maassa ja paikassa olevaa kauppaa. Kaupalla ei saa olla riitaisuuksia työympäristöviranomaisten, ympäristöviranomaisten eikä elintarvikevalvontaviranomaisten kanssa.

Lupa voidaan irtisanoa, jos sääntöjä rikotaan.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

2.2 Ympäristö- ja laatuasioiden hallinta

Pakolliset vaatimukset

022 Ympäristö- ja laatuasioiden hallinta

Joutsenmerkittyjen kauppojen on varmistettava jatkuva ympäristötyö ympäristöhallintajärjestelmällä, johon kuuluu myös laadunvarmistusta koskeva vaatimus.

Seuraavia ympäristöhallintavaatimuksia, M1-M13, on noudatettava.

Jos kaupalla tai kauppaketjulla on ISO 14001 tai EMAS, riittää kaupan valtuutetun arvioijan todistus, että alla olevat ympäristöhallintavaatimukset on otettu mukaan ympäristöhallintajärjestelmään.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Liite nro _____

Pakolliset vaatimukset

M1 Ympäristöpolitiikka

Kauppan on laadittava kirjallinen myymäläpäällikön allekirjoittama ympäristöpolitiikka.

Kauppan liittyessä kauppaketjuun voidaan käyttää kauppaketjun ympäristöpolitiikkaa, mikäli se sisältää myös kaupan toiminnan ja ostot.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

 Ympäristöpolitiikka.

Liite nro _____

M2 Ympäristötavoitteet

Kaupalla tulee olla ympäristötavoitteet, jotka tarkistetaan vuosittain ja siinä on oltava vähintään:

- Jätteet: Ilmoita kuinka paljon jätettä syntyy vuodessa, jota ei hakemushetkellä kierrätetä. Ilmoita tavoite, kuinka paljon jätemäärän tulee pienentyä sekä konkreettiset toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi.
- Energia: Ilmoita, kuinka paljon energiaa käytetään hakemushetkellä (vuodessa). Ilmoita tavoite, kuinka paljon energiankulutuksen tulee pienentyä sekä konkreettiset toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi.
- Myynti: Ilmoita konkreettiset, mitattavat toimenpiteet, kuinka kauppa myy enemmän ympäristömerkittyjä ja luomutuotteita.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

 Ympäristötavoitteet.

Liite nro _____

M3 Organisointi ja vastuu

Täyttykö vaatimus?

Kyllä Ei

Myymläpäällikön on nimitettävä kaupalle ympäristövastaava. Myymäläpäällikkö voi nimittää itsensä. On lyhyesti kerrottava, kuka vastaa Joutsenmerkkiluvasta, markkinoinnista, ostoista, henkilöstön koulutuksesta ja toimintasuunnitelman konkreettisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Organisaation rakenne.

Liite nro _____

M4 Kaupan toiminnan muutokset

Täyttykö vaatimus?

Kyllä Ei

Ympäristömerkintäorganisaation on hyväksyttävä sellaisia, suunniteltuja tai suunnittelemattomia muutoksia kaupan toiminnassa, jotka vaikuttavat kaupan mahdollisuuteen noudattaa tämän asiakirjan kriteerejä tai kaupan saamiin pisteisiin. Kaupan on nimitettävä vastaava henkilö tiedottamaan Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle kaupan muutoksista.

Poikkeamaraportti, sisältäen mahdolliset suunnittelemattomat muutokset liitetään.

Vastuuhenkilön nimi.

Liite nro _____

M5 Koulutus/Informointi

Täyttykö vaatimus?

Kyllä Ei

Kaikkien työntekijöiden on oltava tietoisia Joutsenmerkkiin liittyvistä työtehtävistään ja vastuustaan. Henkilöstölle on kaksi kertaa vuodessa annettava tietoa kaupan ympäristötyön tuloksista, katso M7.

Tarkastetaan käynnin yhteydessä.

Liite nro _____

M6 Ostot

Täyttykö vaatimus?

Kyllä Ei

Kaupalla/kauppaketjulla on oltava ostojen tarkastustaulukko, jonka avulla myymäläpäällikkö ja ympäristövastaava voivat motivoida ympäristöystävällisimmän tuotteen tai toimittajan valintaa hankittaessa uusia tuotteita. Lisäksi kaupalla/kauppaketjulla on oltava luettelo tuotteista, jotka halutaan poistaa valikoimasta.

Vastahankittujen kylmälaitteiden kylmäaineiden otsonituhopotentiaali on oltava nolla.

Vastahankittujen kylmälaitteiden eristeissä käytettävien vaahdotusaineiden otsonituhopotentiaali on oltava nolla.

Niillä kaasuilla, jotka vaikuttavat stratosfäärin otsonipitoisuuden vähenemiseen, on otsonituhopotentiaali. Kyse on erityisesti kloori- ja bromipitoisista kaasuista. Esimerkkejä ovat CFC:t ja HCFC:t (katso sanojen selitykset ja määritelmät).

Ostopolitiikka/ostojen tarkastusluettelo

Liite nro _____

M7 Kirjanpito

Toiminnasta on pidettävä kirjanpitoa. Suositellaan, että kirjanpito tehdään kuukausittain, mutta vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kauppa on vastuussa siitä, että kirjanpito kattaa seuraavat asiat:

- Luomu- ja ympäristömerkittyjen tuotteiden valikoima selostettuna kuten kappaleessa 1.2. On kerrottava, miten luomu- ja ympäristömerkittyjen tuotteiden valikoimaa on muutettu edellisen selvityksen jälkeen. Yleiskatsauksen on seurattava M10:ssa mainittua tarkastustaulukkoa.
- Energiankulutus (kappale 1.3) jaettuna ostettuihin energioihin (sähkökulutus ja lämmitys).
- Jättemäärät punnitaan ja raportoidaan viikon ajalta, vähintään kaksi kertaa vuodessa, vaihtoehtoisesti lasku tai jätteenkuljetusliikkeen yhteenveto. Kaupan tarvitsee vain laskea kierrättämättömät jättemäärät suhteessa kokonaisjättemäärään tai liikevaihtoon.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Liite nro _____

Tarkastetaan käynnin yhteydessä.

Liite nro _____

M8 Jätteenkäsittelyn ohjeet

Kaupan on laadittava seuraavat ohjeet:

- Selvät ja helppotajuiset jätahuolto- ja lajitteluohjeet työntekijöille.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Tarkastetaan käynnin yhteydessä.

Liite nro _____

M9 Tekninen huolto

Kaupan on jatkuvasti huollettava ja tarkastettava kaikki energiaa vaativat laitteet, ennen kaikkea ilmanvaihtolaitteet sekä kylmälaitteet (lauhuttimien puhdistus, kylmäainevuotojen tarkastus, laitteiden eristys ja kylmälaitteen lämpötilan valvonta). Vuosittaisen tarkastuksen suorittaa yllä mainittujen laitteiden toimittaja, energiakonsultti tai energiantoimittaja.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Täyttyykö vaatimus?

Huoltoreportit tai vastaava dokumentaatio.

Liite nro _____

M10 Vuosittainen seuranta

Kaupan on vuosittain suoritettava ympäristömerkkivaatimusten seuranta Pohjoismaisen ympäristömerkinnän tarkastustaulukon mukaan. Tarkastustaulukon allekirjoittavat ympäristövastaava ja myymäläpäällikkö ja se lähetetään ympäristömerkintäorganisaatiolle.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Liite nro _____

Tarkastusluettelo.

Liite nro _____

M11 Työympäristö

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Kaupan on laadittava suunnitelma työntekijöiden hyvän työympäristön jatkuvasta varmistamisesta. Suunnitelmaan sisältyy vähintään seuraavat asiat:

- Vuosittaiset kokoukset, joissa jokainen työntekijä ja myymäläpäällikkö keskustelevat mahdollisista työympäristöongelmista, joista myymäläpäällikkö laatii seurannan.
- Varmistus että työolot ja työnteko ovat sopivia työntekijöille.
- Voimassa olevia työehtosopimuksia on noudatettava.

Suunnitelma hyväksi työympäristöksi, vaihtoehtoisesti henkilökunnan käsikirja.

Liite nro _____

M12 Laatutaso

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Kaupan on laadittava kirjalliset ohjeet laatutasolleen. Ohjeisiin on sisällyttävä seuraavat asiat:

- Kaupan tilojen ja alueiden puhtaanapito.
- Kaupan kulkujärjestelyt (esim. kaupan pohjapiirros)
- Asiakkaiden valituskanavat
- Kaupan ympäristötyön tiedotus.

Ohjeet.

Liite nro _____

M13 Asiakastiedotus

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

Kaupan on selvästi ja helppotajuisesti tiedotettava asiakkaille:

- että kauppa on joutsenmerkitty ja mitä se merkitsee
- kaupan ympäristötyöstä

Tarkastetaan käynnin yhteydessä.

Liite nro _____

Pisteitä antavat kriteerit – Ympäristö ja laadunvalvonta

P24 Sertifioinnit

Jos kauppa on sertifioitu ISO 14001:llä tai rekisteröity EMAS ympäristöhallintajärjestelmän mukaan: 1 p

Saadut pisteet:

_____ p

Sertifikaatti

Liite nro _____

2.3 Markkinointi

Pakolliset vaatimukset

020 Markkinointi

Ympäristömerkittyä kauppaa on markkinoitava "Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt" mukaisesti.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä Ei

✉ Täytä liite 2

Liite nro _____

2.4 Kokonaispistemäärän yleiskatsaus, taulukko 4

Pistevaatimukset eivät kerro miten tärkeitä yksittäiset ympäristöparametrit ovat suhteessa toisiinsa. Pistevaatimusten lisäksi on myös pakollisia vaatimuksia, jotka on ehdottomasti täytettävä.

**Kauppan
pisteet:**

**Max
pisteet:**

Valikoima (siirrä pisteet kohdasta P1-P4)

_____p

6 p

Energiankulutus (siirrä pisteet kohdasta P5-P10)

_____p

14 p

Pakkaukset ja jätehuolto (siirrä pisteet kohdasta P11-P13)

_____p

11 p

Kuljetus (siirrä pisteet kohdasta P14-P16)

_____p

8 p

Kylmälaitteet (siirrä pisteet kohdasta P17-P19)

_____p

7 p

Kulutustavarat (siirrä pisteet kohdasta P20-P23)

_____p

10 p

Ympäristöhallinta (siirrä pisteet kohdasta P24)

_____p

1 p

Kokonaispistemäärä

_____p

57 p

Kauppa on saanut vähintään 66,7% mahdollisista pisteistä eli vähintään 38 pistettä 57:stä kokonaispisteestä.

Kyllä Ei

Tarkastus

Hakemukseen liittyvä tarkastus

Ympäristömerkintäorganisaatio tarkistaa päivittäistavarakaupan Pohjoismaisen ympäristömerkinnän sääntöjen mukaisesti. Hakemusaineisto tarkastetaan jokaista vaatimusta koskevien dokumentointivaatimusten mukaisesti. Lisäksi suoritetaan tarkastuskäyntejä kaupassa, jolloin hakemuksen dokumentointia verrataan havaittuihin olosuhteisiin.

Jälkivalvonta

Kansallinen ympäristömerkintäorganisaatio voi suorittaa jälkivalvontaa kaupoissa, joille on myönnetty Joutsenmerkkilupa. Valvonta voidaan suorittaa monella tavalla.

Ympäristömerkintäorganisaatio voi mm. suorittaa tarkastuskäyntejä, joilla varmistetaan, että kauppa noudattaa tässä asiakirjassa asetettuja vaatimuksia. Luvanhaltija maksaa tarkastuksen kulut, jos kaupan olosuhteet eivät vastaa ympäristömerkkiluvan perusteena olevia tietoja.

Rekisteröinti

Jos kaupan palvelua, tai osaa kaupan palvelua, käytetään hakemusmaan lisäksi muissa pohjoismaissa, kyseinen lupa on rekisteröitävä ko. pohjoismaassa. Kyseessä voi olla esim. Internet-kaupat tai kauppaketjut. Rekisteröintianomus jätetään erillisellä hakemuslomakkeella, joka on saatavilla ympäristömerkintäorganisaatiosta.

Pohjoismainen ympäristömerkintä kirjoittaa rekisteröintitodistuksen kaupan/kauppaketjun luvan yhteydessä kerrottujen tietojen perusteella. Jälkitarkastuksen yhteydessä voidaan vaatia lisädokumentointia rekisteröintiä käsiteltäessä. Tämä liittyy usein rekisteröintimaan lainsäädännön noudattamiseen. Rekisteröinnin yhteydessä ilmeneviä tietoja Pohjoismainen ympäristömerkintä käsittelee luottamuksellisesti.

Rekisteröitäessä lupaa toisessa osallistuvassa pohjoismaassa hakija dokumentoi ja ympäristömerkintäorganisaatio tarkastaa seuraavat asiat:

- Täytetty rekisteröintihakemuslomake.
- Kopio lupatodistuksesta.
- Mahdollinen markkinointimateriaali rekisteröintimaassa.
- Dokumentointi pakkausten kansallisten sääntöjen tai sopimusten noudattamisesta.

Lisäksi hakijan on selvitettävä mahdolliset teknisten ja ympäristöllisten ratkaisujen erot niissä pohjoismaissa, joissa haetaan lupaa.

Ympäristömerkin muoto

Lisätietoja ympäristömerkin muodosta on julkaisun ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt”. Säännöt ovat www-sivulla: www.joutsenmerkki.fi. Ympäristömerkillä ja sen tunnusnumerolla (ilmaistu 000-000) tulee olla seuraava muoto:

000 000

”Päivittäistavarakauppa”

Lupanumero ja alateksti ”Päivittäistavarakauppa” voi myös sijoittua merkin alalaitaan tai sitä voidaan asettaa muualle merkin yhteyteen.

Merkkiä voidaan käyttää kaupassa (ovessa, ostoskärryissä, ostoskoreissa, kassoilla ym.), lipussa, työvaatteissa sekä markkinointimateriaalissa.

Mikäli muita kuin pohjoismaisia kieliä tai englantia halutaan käyttää merkin alatekstissä, on tästä sovittava kirjallisesti ympäristömerkintäorganisaation kanssa.

Suomi:	Päivittäistavarakauppa
Ruotsi:	Dagligvarubutik
Englanti:	Supermarket / Grocery store
Tanska:	Dagligvarebutik
Norja:	Dagligvarebutikk
Islanti:	Dagvöruverslun

Myöntämisperusteiden voimassaoloaika

Nämä myöntämisperusteet on vahvistanut Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta 15. kesäkuuta 2003 ja ne ovat voimassa 31. kesäkuuta 2010 asti.

Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta päätti kokouksessaan 10. kesäkuuta 2005 oikaisusta vaatimukseen O8, jonka mukaan kaupat voivat saada poikkeuksen pakkauskoneiden PVC-vaatimuksesta mikäli se on tarpeen elintarvikkeiden säilyvyyden kannalta. Samalla kriteeriä pidennettiin kahdella vuodella 15. kesäkuuta 2008 saakka. Uusi versio on 1.1.

Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta päätti kokouksessaan 8. kesäkuuta 2006 pidentää vaatimuksen O8 dispensin (erivapauden) jatkamisesta yhdellä vuodella 15. kesäkuuta 2007 saakka. Uusi kriteeriversio on 1.2.

Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta päätti kokouksessaan 7. joulukuuta 2006 Kriteerin voimassaoloajan jatkamisesta kahdella vuodella. Samalla hyväksyttiin pieniä muutoksia ja täsmennyksiä vaatimuksiin. Uusi kriteeriversio on 1.3 ja se on voimassa 30. kesäkuuta 2010 saakka.

Sihteeristöpäällikkökokouksessa 6. helmikuuta 2008 päätettiin muutoksesta kohdassa P16. Uusi versio on 1.4.

Sihteeristöpäällikkökokouksessa 5. toukokuuta 2009 päätettiin pidentää kriteerin voimassaoloaikaa vuodella ja yhdeksällä kuukaudella 31. maaliskuuta 2012 saakka. Lisäksi päätettiin laajentaa vuodella PVC-kalvon käytön ehtoja kohdassa O6, ehdot ovat voimassa 31. elokuuta 2010 saakka. Uusi versio on 1.5.

Sihteeristöpäällikkökokouksessa 20. elokuuta 2010 päätettiin ottaa pois aikarajoitus kohdassa O6 koskien PVC-kalvon ehtoja. Uusi versio on 1.6 ja se on voimassa 31.3.2012 saakka

Voimassaoloaikana Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta voi päättää kriteerien tarkistuksista, selvennyksistä ja/tai pidennyksistä, jonka jälkeen julkaistaan uusi versio. Tästä ei yleensä seuraa myönnettyjen lupien uudelleenarviointia. Viimeistään 12 kuukautta ennen kriteeriversion voimassaoloajan päättymistä Pohjoismainen ympäristömerkkilautakunta julkaisee uusitut kriteerit.

Tulevat kriteerit

Tulevissa kriteereissä Pohjoismainen ympäristömerkintä arvioi vaatimustasot. Pakollisten vaatimusten, pisteitä antavien kriteerien ja ympäristöhallintaa koskevien vaatimusten relevanssia tullaan arvioimaan.

Lisäksi Pohjoismainen ympäristömerkintä tulee arvioimaan:

- ympäristöparannuksia, joita saavutetaan antamalla myös muille vähittäismyynnin kauppatyypeille kuin päivittäistavara-kaupoille mahdollisuus saada Joutsenmerkki
- uusia kuljetusvaatimuksia, jotka sisältävät polttoaineenkulutusta ja logistiikkaa koskevia vaatimuksia
- mahdollisuutta kehittää valikoimavaatimuksia ja asettaa alin raja-arvo prosenteissa kaupan myymille luomu- ja ympäristömerkityille tuotteille
- kieltoja yksittäisille tuotteille
- työympäristövaatimuksia
- vaatimus että kylmälaitteet eivät sisällä HFC:tä
- vaatimus kylmälaitteiden energiankulutukselle
- kokonaisenergiankulutuksen raja-arvot

Koska ympäristömerkintä kehittyy jatkuvasti, päivittäiskauppojen kriteeriin saattaa tulla uusia vaatimuksia

Selitykset ja määritelmät

Eco Management and Audit Scheme (EMAS)

EMAS on EU:n hallintatyökalu, jolla yritykset ja muut järjestöt voivat tarkastaa ja parantaa ympäristötyötään. EMAS syntyi alun perin vuonna 1995, jolloin EU määräsi hallintajärjestelmän säännöt. Vuodesta 2001 myös kaupungit ja muut pienyritykset ovat voineet käyttää EMAS:ia. EMAS-rekisteröinnillä yritys voi osoittaa työskentelevänsä vakavasti ympäristöasioilla.

Forest Stewardship Council (FSC)

on ympäristöjärjestöjen, sosiaalisten järjestöjen, metsänomistajien ja puutavarakauppioiden yhteisestä aloitteesta perustettu järjestö, joka on laatinut puun ja puutuotteiden kansainvälistä ympäristömerkintää koskevat säännöt.

Hiilivedyt (HC)

Kaasut, jotka on tuotu markkinoille kylmälaitteiden kylmäaineena. Kaasuilla ei ole otsonituhopotentiaalia, ja ne vaikuttavat suhteellisen vähän kasvihuoneilmiöön.

Hydrokloorifluorihilivedyt (HCFC)

Kaasut, joita on käytetty kylmälaitteiden kylmäaineena. Kaasuilla on suhteellisen korkea otsonituhopotentiaali.

Hydrofluorihilivedyt (HFC)

Kaasut, jotka on tuotu markkinoille kylmälaitteiden kylmäaineena. Kaasuilla ei ole otsonituhopotentiaalia, mutta ne vaikuttavat kasvihuoneilmiöön (ilmakehän lisääntyneeseen kykyyn imeä itseensä maan lämpösäteilyä, mikä aiheuttaa maanpinnan lämpenemistä).

International Organization for Standardization (ISO)

ISO on maailmanlaajuinen ei-valtiollinen 140 maan standardisointilaitosten verkosto. ISO 14001 on hallintatyökalu yrityksille, jotka haluavat saada ympäristövaikutuksensa hallintaan. ISO 14001 -sertifioinnilla yritys voi osoittaa työskentelevänsä vakavasti ympäristöasioilla.

Kaukolämpö

Lämmön tuotanto ja jakelu tuottajalta kuluttajalle. Kuluttajat ovat samalla alueella kuin tuotantopaikka, jossa syntyy tuottaja-/asiakassuhde.

Kaupan liikevaihto

Kaupan myyntitulot. Liikevaihto annetaan euroissa ilman ALV:tä.

Kloorifluorihilivedyt (CFC:t)

Kaasut, joita on usein käytetty kylmälaitteiden kylmäaineena. Kaasuilla on suhteellisen korkea otsonituhopotentiaali.

Luomutuotteet

Luomutuotteita ovat kaikki ekologiset maataloustuotteet ja elintarvikkeet, jotka on valmistettu ja tarkastettu Euroopan neuvoston (EEC) 24. kesäkuuta 1991 antaman määräyksen no. 2092/91 mukaan, joka koskee maataloustuotteiden ekologista tuotantomenetelmää ja mainintaa tästä maataloustuotteissa ja elintarvikkeissa. Luomutuotteita ovat myös tuotteet, jotka on valmistettu vastaavalla tavalla ja vastaavilla tarkastustoimenpiteillä.

Esimerkkejä näistä ovat: KRAV, Debio, Finnfood Luomu, Statskontrolleret økologisk (Ø-merkki) ja Tún-lífrænt.

Luomu- ja ympäristömerkityt tuotteet

Luomu- ja ympäristömerkityt tuotteet voivat olla ekologisesti valmistettuja tavaroita (ei – elintarvikkeita), jotka on sertifioitu IFOAM (International Federation of Organic Agriculture Movements):n hyväksymän ekologisen standardin mukaan. Ne voivat myös olla tuotteita, jotka noudattavat etukäteen määrättyjä ja asianmukaisesti tarkastettuja ympäristöohjeita. Eräs esimerkki on KRAV:in tekstiilimerkintä, jota voidaan pitää sekä luomu- että ympäristömerkkinä.

Omat tavaramerkit

Päivittäistavarakaupan/ketjun valmistamat/valmistuttamat tuotteet, joita myydään kaupan/ketjun omalla nimellä/omalla tavaramerkillä kaupan/ketjun omissa kaupoissa.

Polyvinyylikloridi (PVC)

PVC:tä käytetään monissa paikoissa teollisuudessa muoviaineena, jonka ominaisuuksia voidaan käyttää moniin tarkoituksiin. PVC:tä koskevista ympäristöongelmista keskustellaan (katso tausta-asiakirja).

Reilun kaupan tuotteet

Reilun kaupan tuotteet ovat tuotteita, jotka on sertifioitu Fairtrade Labelling Organisation (FLO):n kehittämien standardien mukaan. Näistä on tarkempaa tietoa osoitteessa www.fairtrade.net.

Uusiutuvat energialähteet

Energialähteet, jotka voivat uusiutua 100 vuoden aikavälillä. Esimerkkejä; aurinkoenergia, tuulienergia, aaltoenergia, vesivoima ja biopolttoaineet. Ydinvoimaa ei katsota uusiutuvaksi energialähteeksi.

Ympäristömerkityt tuotteet

Ympäristömerkityt tuotteet ovat kaikki tuotteet, jotka on merkitty ympäristömerkillä, joka pyrkii noudattamaan ISO standardia 14024, "Ympäristömerkintä ja ympäristöjulistukset - tyyppi 1 ympäristömerkintä - periaatteet ja menettelytavat". Esimerkkejä tästä ovat: pohjoismainen ympäristömerkki Joutsen, EU:n ympäristömerkki Kukka, saksalainen Der Blaue Engel ja ruotsalainen Bra miljöverket / Falken.

Liite 1 – Kuljetussuunnitelmia koskeva vakuutus

Kauppa (tai kauppaketju, johon kauppa kuuluu) vastaa itse (omat kuljetusvälineet) tai kuljetusliikkeen vastaavan kanssa seuraaviin kysymyksiin:

Kaupan tiedot (X)

Kuljetusliikkeen tiedot (X)

Onko suunnitelmaa autonkuljettajien koulutuksesta, johon sisältyy energiaa säästävää ajoa ja tyhjäkäynnin välttämistä?

Kyllä Ei .

Liite _____

Huolletaanko kuljetusvälineitä säännöllisesti?

Kyllä Ei .

Liite _____

Onko ajosuunnittelusta (logistiikkasuunnittelu) laadittu suunnitelmaa ?

Kyllä Ei .

Liite _____

Onko kuljetusliikkeessä laadittu ohjeet uusien kuljetusvälineiden, renkaiden ja jäähdytysaineen hankinnasta, joissa mahdollisuuksien mukaan annetaan etusija pienelle polttoaineenkulutukselle, uusiutuvalle polttoaineelle ja ympäristömerkityille renkailla?

Kyllä Ei .

Liite _____

Onko laadittu suunnitelmaa kapasiteettikäytöstä tavaravolyymissä suhteessa ajoneuvon suurimpaan volyymikapasiteettiin (%)?

Kyllä Ei .

Liite _____

Noudattavatko vastahankitut ajoneuvot Euronorm IV tai V?

Kyllä Ei .

Liite _____

Miten suuri osuus dieselkuorma-autoista on varustettu hiukkassuodattimella? _____% **tai**

Liite _____

Miten suuri osuus dieselkuorma-autoista täyttää EuroNorm 3? _____%

_____
Paikka/aika

_____
Kauppa ja mahdollinen kauppaketju

_____
Myymläpäällikkö

_____
Puhelin

_____
Mahdollinen kuljetusliike

_____
Puhelin

Liite 2 - Ympäristömerkittyjen päivittäistavarakauppojen markkinointi

Vahvistamme täten, että tunnemme pohjoismaisen ympäristömerkin käytön säännöt, jotka on kuvattu ”Pohjoismaisen tuotteiden ympäristömerkinnän säännöissä”.

Vakuutamme täten, että päivittäiskauppojen markkinointi, tulee tapahtumaan näiden sääntöjen mukaisesti.

Vahvistamme, että tunnemme päivittäistavarakauppojen ympäristömerkinnän kriteerit.

Vakuutamme, että yrityksemme kaikki henkilöt, jotka markkinoivat ympäristömerkittyä päivittäistavarakauppaa, saavat tiedot ko. ympäristömerkinnän kriteereistä sekä ”Pohjoismaisen tuotteiden ympäristömerkinnän säännöistä”.

_____
Pvm.:

_____
Yritys:

_____
Yhteyshenkilö

_____
Puh.

_____
Markkinointivastaava

_____
Puh.

Henkilöstön vaihtuessa on lähetettävä uusi vakuutus ympäristömerkintäjärjestölle